

Aanbiedingsformulier Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitaal Overheid

1. Korte titel	Agendapunt standaardisatie: mutaties lijsten open standaarden
2. Datum behandeling	Strategisch Vooroverleg: 29 april 2021 OBDO: 12 mei 2021
3. Aard van de behandeling: <i>(dubbelklikken op vakje en 'ingeschakeld' aanvinken)</i>	☐ Scrum ☒ Hamerstuk ☐ Ter besluitvorming ☐ Ter bespreking ☐ Ter kennisname ☐ Anders: .....
4. Eerder behandeld in:	☐ PL ☐ ICM ☐ MFG ☐ MT- DO i.o. ☒ Anders: Forum Standaardisatie Uitkomst behandeling in bovenstaand gremium: ☐ Overeenstemming <i>(geen toelichting vereist)</i>
5. Voorgeschiedenis / context: 6. Samenvatting/toelichting:	<p>A. Plaatsen van GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED</p> <p>GWSW is een open standaard voor eenduidige uitwisseling en hergebruik van gegevens in het stedelijk waterbeheer. GWSW versie 1.4 staat sinds 2020 op de 'pas toe of leg uit'-lijst. De standaard is functioneel rijker geworden door de nieuwe toevoegingen in versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4). Deze nieuwe toevoegingen leiden tot een vergroting van de adoptie bij gemeenten. Stichting RIONED beheert de standaard en zorgt voor doorontwikkeling ervan samen met de stakeholders. RIONED heeft afgelopen jaar stappen gemaakt in het beheer. Stichting RIONED voldoet aan de eisen van het 'uitstekend beheer'-predicaat. Met dit predicaat hoeft iedere nieuwe aangemelde versie van de standaard niet opnieuw de toetsingsprocedure te doorlopen.</p> <p>B. Plaatsen RDFS op de lijst aanbevolen standaarden</p> <p>RDFS is open standaard voor het modelleren van gegevens, zoals een machine leesbare taal om de structuur van gegevens in termen van klassen, eigenschappen en datatypen te beschrijven. RDFS is een gangbaar en gebruikelijke aanvulling op de Linked Data standaarden die al op de lijst van open standaarden staan. De standaard RDF, die al op de lijst aanbevolen standaarden staat, wordt vrijwel altijd samen met RDFS gebruikt. RDFS vormt dus een logische geheel met de bestaande Linked Data standaarden op de lijst van aanbevolen standaarden. Diverse overheidspartijen (bv. Kadaster, Geonovum, KOOP en DUO) zijn actief bezig met Linked Data en daarmee met RDFS.</p>

	<p>C. Verwijderen Principe Universeel van de lijst aanbevolen standaarden</p> <p>Principe Universeel bevat richtlijnen voor de bouwkwaliteit van websites waardoor deze duurzaam, uitwisselbaar en goed te onderhouden worden. De standaard Principe Universeel maakte voorheen deel uit van de standaard Webrichtlijnen 2.0 die van 2008 tot en met 2016 op de 'pas toe of leg uit'-lijst stond.</p> <p>Naar aanleiding van Europese regelgeving verving het Forum Standaardisatie Webrichtlijnen 2.0 eind 2016 op de 'pas toe of leg uit' lijst door Digitoegankelijk (EN 301 549 met verwijzing naar WCAG 2.1). Principe Universeel verhuisde naar de lijst aanbevolen standaarden, omdat Europese regelgeving vereist dat EN 301 549 zonder aanvullende specificaties door de lidstaten wordt overgenomen. De beheerorganisatie (Logius) stopte in 2017 met het beheren van Principe Universeel en het beheer daarna is niet meer overgenomen door een andere organisatie. Inmiddels is de specificatie van Principe Universeel niet meer openbaar beschikbaar. Principe Universeel voldoet niet aan de criteria van een open standaardisatieproces.</p>
<p><i>7. Beslispunten/discussiepunten</i></p>	<p>Het Forum Standaardisatie adviseert u akkoord te gaan met:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Plaatsen van GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED B. Plaatsen RDFS op de lijst aanbevolen standaarden C. Verwijderen Principe Universeel van de lijst aanbevolen standaarden
<p><i>8. Contactgegevens</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Redouan Ahaloui: 06-15642325 (inhoudelijk) 2. Joram Verspaget: 06-52845592 (proces)

notitie

Agendapunt Standaardisatie: Mutatie lijsten open standaarden

Hamerstuk

U wordt gevraagd om in te stemmen met de volgende adviezen.

- A.** Plaatsen van GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED
- B.** Plaatsen RDFS op de lijst aanbevolen standaarden
- C.** Verwijderen Principe Universeel van de lijst aanbevolen standaarden

Ad. A) Plaatsen van GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED. (*open standaard voor eenduidige uitwisseling en hergebruik van gegevens in het stedelijk waterbeheer*)

Het OBDO wordt gevraagd om in te stemmen met de volgende adviezen:

Het plaatsen van GWSW-versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en het toekennen van het uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED.

Voor de Nederlandse overheid wordt het beheer van stedelijk water en riolering van digitale gegevensuitwisseling steeds belangrijker. De maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, energietransitie en de bouwopgave vereisen een (digitale) integrale aanpak, waarbij gezamenlijke gegevensdefinities een voorwaarde zijn. Zo zijn er meerdere ketenpartijen betrokken bij het beheer van stedelijk water en riolering, zoals gemeenten, bedrijven en waterschappen. Het doelmatig managen van (afval)watersystemen vereist een gemeenschappelijk taal. De open standaard GWSW (Gegevenswoordenboek Stedelijk Water) is die gezamenlijke taal. Het GWSW geeft significante verbeteringen aan het gegevensbeheer met betrekking tot het gezamenlijk beheren van stedelijke (afval)watersystemen. GWSW maakt het mogelijk om diverse objecten die een rol spelen bij waterbeheer te visualiseren op een gebiedskaart, bijvoorbeeld uitlaten en pompen. Het uitwisselen van gegevens tussen beheersystemen onderling wordt makkelijker en het berekenen van de watercapaciteit gaat spoediger. Stichting RIONED beheert de standaard en zorgt voor doorontwikkeling ervan samen met de stakeholders. GWSW wordt toegepast door gemeenten, waterschappen, provincies, Rijkswaterstaat en andere organisaties voor het uitwisselen van informatie over (afval) waterbeheer.

[GWSW](#) versie 1.4 staat sinds 2020 op de 'pas toe of leg uit'-lijst. De standaard is functioneel rijker geworden door de nieuwe toevoegingen in versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4). Met name de toevoeging 'ontsluiting rioleringsdata naar [Publieke Dienstverlening op Kaart](#) (PDOK)' leidt tot een vergroting van de adoptie bij gemeenten. Het beheer en doorontwikkeling van de standaard GWSW is geborgd en wordt uitgevoerd middels een open standaardisatie proces. Diverse stakeholders, zoals leveranciers, belangenvertegenwoordigers en [relevante overheidspartijen](#), zijn betrokken en hebben inspraak. Stichting RIONED heeft geïnvesteerd in een beheerplan en betreft zoveel mogelijk stakeholders in de doorontwikkeling en het beheer van de standaard. De [verschillende adviezen](#), zoals het maken en publiceren van een beheerplan en het zorgen voor een bezwaarprocedure, met betrekking tot een open standaardisatie proces zijn opgevolgd door Stichting RIONED. Stichting RIONED voldoet aan de eisen van 'uitstekend beheer' predicaat, hierdoor hoeft niet iedere nieuwe aangemelde versie van de standaard opnieuw de toetsingsprocedure te doorlopen.

Advies en gevraagd besluit

Na consultatie van onafhankelijke experts en organisaties die door de standaarden geraakt worden, adviseert het Forum Standaardisatie aan het OBDO om de standaard GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen en het toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED

Referenties

Het volledige [Forumadvies van GWSW](#) is te vinden op de website van het Forum Standaardisatie.

Ad. B) Plaatsen RDFS op lijst aanbevolen standaarden (open standaard voor het modelleren van gegevens, zoals een machine leesbare taal om de structuur van gegevens in termen van klassen, eigenschappen en datatypen te beschrijven)

Het OBDO wordt gevraagd om in te stemmen met het volgende advies:
--

Het plaatsen van RDFS op de lijst van aanbevolen standaarden.

De open standaard [RDFS](#) biedt een standaard taal waarmee de structuur van gegevens in termen van klassen, eigenschappen en datatypen kan worden beschreven. RDFS vormt de basisvocabulaire van kennis en gegevensmodellering. Nederlandse overheden die gegevens gestructureerd ter beschikking willen stellen kunnen RDFS gebruiken zodat zichzelf of overige partijen (geautomatiseerd) deze gegevens kunnen koppelen. RDFS is een gangbaar en gebruikelijke aanvulling op de [Linked Data](#) standaarden die al op de lijst van open standaarden staan. De standaard [RDF](#), die al op de lijst aanbevolen standaarden staat, wordt vrijwel altijd samen met RDFS gebruikt. Door toepassing van RDFS kunnen in RDF uitgedrukte gegevens, van structuur worden voorzien. Zoals groepering en het aanbrengen van relaties, waarmee uitwisseling en geautomatiseerd koppelen worden gefaciliteerd. Diverse overheidspartijen zijn actief bezig met Linked Data en daarmee met RDFS. Voorbeelden zijn: Kadaster, Geonovum, KOOP en DUO. Op de website van [Platform Linked Data Nederland](#) zijn alle overheidsorganisaties genoemd die actief bezig zijn met Linked Data

Advies en gevraagd besluit

Na consultatie van onafhankelijke experts en organisaties die door de standaarden geraakt worden, adviseert het Forum Standaardisatie aan het OBDO om de standaard RDFS op de lijst van aanbevolen standaarden te plaatsen.

Referenties

Het volledige [Forumadvies van RDFS](#) is te vinden op de website van het Forum Standaardisatie.

Ad. C) Verwijderen Principe Universeel (*richtlijnen voor de bouwkwiteit van websites*) van lijst aanbevolen standaarden

Het OBDO wordt gevraagd om in te stemmen met het volgende advies:

Het verwijderen van Principe Universeel van de lijst van aanbevolen standaarden.

[Principe Universeel](#) bevat richtlijnen voor de bouwkwiteit van websites waardoor deze duurzaam, uitwisselbaar en goed te onderhouden worden. De standaard wordt doorgaans gebruikt in aanvulling op de toegankelijkheidseisen van WCAG 2.1, de technische standaard die ten grondslag ligt aan de wettelijke verplichting van [digitale toegankelijkheid](#). Waar WCAG 2.1 de digitale toegankelijkheid van de informatie dient, richt Principe Universeel zich vooral op bouwkwiteit, in het bijzonder structuur, vindbaarheid, duurzaamheid en mate van onderhoudbaar van de informatie. De standaard Principe Universeel maakte voorheen deel uit van de standaard [Webrichtlijnen 2.0](#) die van 2008 tot en met 2016 op de 'pas toe of leg uit'-lijst stond. De standaard Webrichtlijnen 2.0 bestond uit de W3C standaard WCAG 2.0 plus de standaard Principe Universeel.

Naar aanleiding van Europese regelgeving verving het Forum Standaardisatie Webrichtlijnen 2.0 eind 2016 op de 'pas toe of leg uit' lijst door [Digitotoegankelijk](#) (EN 301 549 met verwijzing naar WCAG 2.1). Principe Universeel verhuisde naar de lijst aanbevolen standaarden, omdat Europese regelgeving vereist dat EN 301 549 zonder aanvullende specificaties door de lidstaten wordt overgenomen. De beheerorganisatie (Logius) stopte in 2017 met het beheren van Principe Universeel en het beheer daarna is niet meer overgenomen door een andere organisatie. Inmiddels is de specificatie van Principe Universeel niet meer openbaar beschikbaar. Principe Universeel voldoet niet aan de criteria van een open standaardisatieproces.

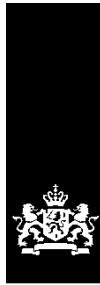
Advies en gevraagd besluit

Na consultatie van onafhankelijke experts en organisaties die door de standaarden geraakt worden, adviseert het Forum Standaardisatie aan het OBDO om de standaard Principe Universeel van de lijst van aanbevolen standaarden te verwijderen.

Referenties

Het volledige [Forumadvies van Principe Universeel](#) is te vinden op de website van het Forum Standaardisatie.

**Overheidsbreed
Beleidsverleg Digitaal
Overheid**

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Agendapunt: Standaardisatie
Door: Forum Standaardisatie
Bijlage bij Mutaties lijsten open standaarden

Dit document is een aanvulling op de oplegnotitie Standaardisatie voor het OBDO van 12 mei 2021 . Het geeft een overzicht van de experts die betrokken waren bij de toetsingsprocedure voor de standaard die voor besluitvorming ter tafel ligt. Op de laatste pagina staat tevens een overzicht van de leden van het Forum Standaardisatie.

Dit document bevat persoonsgegevens (namen en organisaties) en is alleen bestemd ter ondersteuning van de besluitvorming in het OBDO van 12 mei 2021. Gaarne niet buiten deze context verspreiden.

A) [Hamerstuk] Plaatsen van GWSW versie 1.5.1 (ter vervanging van 1.4) op de 'pas toe of leg uit'-lijst en toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard aan Stichting RIONED (open standaard voor eenduidige uitwisseling en hergebruik van gegevens in het stedelijk waterbeheer)

Voor plaatsen van GWSW versie 1.5.1 op de 'pas toe of leg uit'-lijst en het toekennen van uitstekend beheer voor deze standaard zijn de volgende experts benaderd:

Organisatie	Naam
Stichting RIONED	Eric Oosterom
Het Waterschapshuis	Guus Huls
Antea Group*	Frank Zwieters
Riodesk	Hendrik Kingma
Informatiehuis Water	Koos Boersma
Gemeente Den Haag	Freek Verhoef
Provincie Noord-Holland	Niels Hoffman

*private sector

B) [Hamerstuk] Plaatsen van RDFS (standaard voor het modelleren van gegevens, zoals een machine leesbare taal om de structuur van gegevens in termen van klassen, eigenschappen en datatypen te beschrijven) op de lijst van aanbevolen standaarden

Voor plaatsen van RDFS op de lijst van aanbevolen standaarden zijn de volgende experts bijeengekomen:

Organisatie	Naam
Ordina* en Politie	Marco Brattinga
Skemu*	Pano Maria
Kadaster	Thies Mesdag
Kadaster	Erwin Folmer
Geonovum	Linda van den Brink
Platform Linked Data Nederland	Pieter van Everdingen
KOOP	Hans Overbeek

*private sector

C) [Hamerstuk] Verwijderen van Principe Universeel (richtlijnen voor de bouwkwaliteit van websites) van de lijst van aanbevolen standaarden

Voor verwijderen van Principe Universeel van de lijst van aanbevolen standaarden zijn de volgende experts benaderd:

Organisatie	Naam
200 OK*	Jules Ernst
Logius	Kristian Mul
KOOP	Hans Overbeek
Firmground*	Iacobien Riezebosch
MinBzk	Ralph de Rooij
Fronteers*	Anneke Sinnema

*private sector

Leden van het Forum Standardisatie

Organisatie	Naam	e-mail
Belastingdienst	Harry Roumen	h.j.roumen@minfin.nl
Betaalvereniging	Gijs Boudewijn	g.boudewijn@betaalvereniging.nl
CIO Rijk	Marc van Hilvoorde	marc.van.hilvoorde@minbzk.nl
DINL	Michiel Steltman	msteltman@dinl.nl
Franke Interim Management	Cor Franke	cor.franke@wxs.nl
Geonovum	Friso Penninga	f.penninga@geonovum.nl
GLEIF	Gerard Hartsink	gerard.hartsink@gleif.org
Interprovinciaal Overleg	Anneke Spijker	Anneke.Spijker@flevoland.nl
Logius (secretaris)	Yvonne van der Brugge	yvonne.vander.brugge@logius.nl
Manifestgroep	Ad Reuijl	ad.reuijl@uwv.nl
MinBZK	Hetty Lucassen	Hetty.lucassen@minbzk.nl
MinEZK	Thomas Faber	t.faber@minezk.nl
NEN	Rik van Terwisga	rik.vanterwisga@nen.nl
NLnet Labs	Benno Overeinder	benno@nlnetlabs.nl
PBLQ	Joop van Lunteren (adviseur)	j.van.lunteren@hec.nl
RINIS	Rob Verweij	rverweij@rinis.nl
Surfnet	Floor Jas	floor.jas@surfnet.nl
Technische Universiteit Eindhoven	Rudi Bekkers	r.n.a.bekkers@tue.nl
VNG Realisatie	Theo Peters	theo.peters@vng.nl
Waterschapshuis	Gerard Smits	g.smits@hetwaterschapshuis.nl
Wigo4it (voorzitter)	Larissa Zegveld	Larissa.Zegveld@wigo4it.nl